

Laidiens: 23.07.2009., Nr. 116

Latvijas Bankas noteikumi Nr.41

Rīgā 2009.gada 16.jūlijā

Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas pārskatu sagatavošanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar likuma "Par Latvijas Banku" 39.pantu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā banka un ārvalsts bankas filiāle (tālāk tekstā – banka) sagatavo un iesniedz Latvijas Bankai ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas pārskatus (tālāk tekstā – pārskati).

2. Noteikumos lietoti šādi termini.

2.1. Darījums bezskaidrā naudā – ārvalstu valūtas pirkšanas vai pārdošanas darījums, kura veikšanai nav izmantota skaidrā nauda.

2.2. Darījums skaidrā naudā – ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšana vai pārdošana par skaidro naudu; ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšana vai pārdošana, ieskaitot nopirkto vai pārdoto valūtu bankas kontā; ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšana vai pārdošana, izmantojot norēķinu karti.

2.3. Valūtas mijmaiņas darījums – darījums, kurā darījuma puses vienojas par divu valūtu apmaiņu uz noteiktu periodu (*FX swap*).

2.4. Biržā netirgots nākotnes darījums (tālāk tekstā – nākotnes darījums) – nākotnes darījums ar nosacījumu pirkt vai pārdot valūtu noteiktā nākotnes datumā par darījuma slēgšanas brīdī noteikto kursu. Nākotnes darījums ir arī nepiegādājama nākotnes darījums (*non-deliverable forward*), t.i., darījums, kur valūtu fiziska piegāde nav nepieciešama un kur norēķins tiek veikts par starpību starp līgumā paredzēto darījuma kursu un norēķinu dienā dominējošo kursu.

2.5. Tagadnes darījums – noteikta apjoma ārvalstu valūtas pirkšanas vai pārdošanas darījums, ko veic divu darbadienu laikā no līguma noslēgšanas brīža. Tagadnes darījumos neieskaita valūtas mijmaiņas darījuma tagadnes posmu (*spot leg*), valūtas mijmaiņas darījumus uz nakti (*overnight swap*) un nākamās dienas valūtas mijmaiņas darījumus (*spot next swap*).

2.6. Vidējais svērtais valūtas kurss – ārvalstu valūtas pirkšanas vai pārdošanas kurss, kas aprēķināts saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikumu.

2.7. Citu terminu lietojums atbilst Latvijas Bankas noteikumiem "Monetāro finanšu iestāžu mēneša bilances pārskata sagatavošanas noteikumi".

3. Noteikumu mērķis ir iegūt ārvalstu valūtas tirgu raksturojošu statistisko informāciju, lai nodrošinātu Latvijas Bankas monetārās politikas īstenošanu un makroekonomisko prognozēšanu un informētu sabiedrību par valūtas tirgus attīstības tendencēm Latvijas Republikā.

2. Pārskatu sagatavošana

2.1. Pārskatu sagatavošanas pamatprasības

4. Banka sagatavo šādus pārskatus:

4.1. “Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par latiem darījumu pārskats” (2. pielikums);

4.2. “Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par ārvalstu valūtām darījumu pārskats” (3. pielikums);

4.3. “Ārvalstu valūtu darījumu skaidrā un bezskaidrā naudā pārskats” (4. pielikums).

5. Pārskatos izmanto ārvalstu valūtu kodus saskaņā ar starptautisko standartu ISO-4217 “Valūtu un resursu kodi”.

6. Pārskatos norāda tos tagadnes darījumus, valūtas mijmaiņas darījumus, nākotnes darījumus un darījumus ar citiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem, kuru pamatā esošais primārais finanšu instruments ir valūta vai valūtu indekss, visās valūtās, kuri noslēgti attiecīgajā pārskata mēnesī, neatkarīgi no tā, vai to izpilde vai norēķins par tiem notiek vai nenotiek pārskata mēneša laikā.

7. Valūtas mijmaiņas darījumu, nākotnes darījumu un darījumu ar citiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem, kuru pamatā esošais primārais finanšu instruments ir valūta vai valūtu indekss, apjomu norāda atbilstoši to nominālajai vai nosacītajai pamatvērtībai darījuma dienā.

8. Nopirkto un pārdoto ārvalstu valūtu apjomu pārskatos uzrāda veselos skaitļos, bet mēneša vidējo svērto valūtas kursu uzrāda kā decimāldaļskaitli ar četriem cipariem aiz komata.

2.2. “Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par latiem darījumu pārskats”

9. Banka “Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par latiem darījumu pārskatā” uzrāda darījumus, kuros ārvalstu valūta nopirkta vai pārdota par latiem.

10. Pārskatā uzrāda katras nopirktās un pārdotās ārvalstu valūtas apjomu attiecīgajā valūtā un vidējo svērto kursu atsevišķi darījumiem skaidrā un bezskaidrā naudā.

2.3. “Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par ārvalstu valūtām darījumu pārskats”

11. Banka “Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par ārvalstu valūtām darījumu pārskatā” uzrāda darījumus, kuros ārvalstu valūta nopirkta vai pārdota par citu ārvalstu valūtu.

12. Pārskatā uzrāda katras nopirktās un pārdotās ārvalstu valūtas apjomu attiecīgajā valūtā kopā, t.sk. atsevišķi par *euro* un par ASV dolāriem nopirktās un pārdotās ārvalstu valūtas apjomu.

13. Ja darījumā iesaistītas divas valūtas, pārskatā norāda tikai pārdotās valūtas apjomu vai tikai nopirktās valūtas apjomu. Darījumu, kurā tiek izmantota tranzitvalūta (*vehicle/hub currency*), t.i., kurā iesaistītas trīs valūtas un viena no tām ir tranzitvalūta, uzrāda kā divus atsevišķus darījumus par tranzitvalūtu.

2.4. “Ārvalstu valūtu darījumu skaidrā un bezskaidrā naudā pārskats”

14. Banka “Ārvalstu valūtu darījumu skaidrā un bezskaidrā naudā pārskatā” uzrāda ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas darījumus skaidrā un bezskaidrā naudā izmantoto finanšu instrumentu dalījumā un klientu dalījumā.

15. Pārskatā atsevišķi norāda tagadnes darījumus, nākotnes darījumus un valūtas mijmaiņas darījumus. Tagadnes darījumiem norāda skaidrās un bezskaidrās naudas darījumus kopā. Darījumus ar citiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem, kuru pamatā esošais primārais finanšu instruments ir valūta vai valūtu indekss, atsevišķi nenorāda, bet iekļauj kopējā darījumu apjomā.

16. Kopējo darījumu apjomu neatkarīgi no valūtām norāda pārskata ailē “Pavisam visās valūtās”.

17. Pārskatā atsevišķi norāda darījumus, kuros ārvalstu valūta pirka un pārdota par latiem.

18. Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas darījumus par latiem pārskatā daļa šādos valūtu pāros: lati par *euro*, lati par ASV dolāriem un lati par pārējām valūtām. Šo darījumu apjomu kopsummu iekļauj kopējā valūtu apjomā un norāda pārskata ailē “Pavisam visās valūtās”.
19. Pārskatā darījumus norāda darījuma partneru dalījumā pēc rezidences principa, atsevišķi norādot darījumus ar MFI, izņemot Latvijas Banku, darījumus ar citiem finanšu starpniekiem, finanšu palīgsabiedrībām, apdrošināšanas sabiedrībām un pensiju fondiem, darījumus ar valdību, nefinanšu sabiedrībām, mājsaimniecības apkalpojošajām biedrībām un nodibinājumiem un darījumus ar mājsaimniecībām.
20. Pārskatā valūtu darījumus norāda latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalstu valūtas kursu pārskata mēneša pēdējā dienā. Norādot darījumus ar ārvalstu valūtām, kurām Latvijas Banka nenosaka kursu, izmanto Latvijas Bankas noteikto *euro* kursu attiecībā pret latu un attiecīgās ārvalstu valūtas kursu attiecībā pret *euro* mēneša pēdējā dienā, kas iegūts kādā no *Financial Times* publicētajiem avotiem – laikrakstā vai interneta lapā (www.ft.com).
21. Pārskatā valūtu darījumu kopsumma sakrīt ar pārskata daļu “Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par latiem darījumu pārskatā” un “Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par ārvalstu valūtām darījumu pārskatā” summu, kas pārrēķināta saskaņā ar šo noteikumu 20. punkta prasībām.
22. Pārskatā latu darījumu kopsumma sakrīt ar pārskata daļas “Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par latiem darījumu pārskatā” kopsummu, kas pārrēķināta saskaņā ar šo noteikumu 20. punkta prasībām.

3. Pārskatu iesniegšanas kārtība

23. Pārskatus iesniedz Latvijas Bankai piecu darbadienu laikā pēc pārskata mēneša beigām.
24. Pārskatus iesniedz elektroniskā veidā saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto kārtību.

4. Noslēguma jautājumi

25. Atzīt par spēku zaudējušu Latvijas Bankas valdes 1997. gada 24. aprīļa lēmumu Nr. 259/8 “Par “Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas pārskatu””.
26. Noteikumi stājas spēkā 2010. gada 1. janvārī.

Latvijas Bankas prezidents *I.Rimšēvičs*

1.pielikums

Latvijas Bankas 2009.gada 16.jūlija noteikumiem Nr.41

Vidējā svērtā valūtas kursa aprēķināšanas metodika

1. Ārvalstu valūtas pirkšanas vai pārdošanas kursu aprēķina kā vidējo svērto rādītāju, sākotnēji aprēķinot dienas vidējo svērto rādītāju, tad mēneša vidējo svērto rādītāju.
2. Pērkot vai pārdodot ārvalstu valūtu par latiem, nosaka dienas vidējo svērto valūtas kursu saskaņā ar piemēru šā pielikuma 1. tabulā.

1. tabula

Dienas vidējā svērtā valūtas kursa aprēķināšanas piemērs

Dienā nopirkts (pārdots) ārvalstu valūtas apjoms	Attiecīgajā darījumā izmantotais pirkšanas (pārdošanas)	Summa
--	---	-------